

Čítanie s porozumením

8. ročník

Názov ŠVP	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí
Vyučovacia jazyk	Slovenský

Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Predmet	Čítanie s porozumením
Časový rozsah výučby	Týždenne 1 hodina Ročne 33 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Rozvíjanie čitateľskej gramotnosti možno považovať za najpodstatnejšiu súčasť moderného vzdelávania. Je jednou z najdôležitejších kompetencií jedinca, budúceho študenta, zamestnanca. Pre žiakov je dôležitým predpokladom rozvíjania vedomostí a potenciálu, ktorý im umožní aktívne sa zapojiť do života v spoločnosti. V súvislosti s neustále narastajúcou informačnou explóziou je dôležité dokázať informácie nielen vyhľadávať, ale i triediť, spájať, porovnávať a zároveň pretvárať do inej podoby. Hlavnou úlohou je teda rozvinúť schopnosť žiakov stať sa vnímavými a premýšľajúcimi čitateľmi, motivovať ich pre celoživotné vzdelávanie.

Predmet Čítanie s porozumením je súčasťou vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia a bezprostredne nadväzuje na predmet Slovenský jazyk a literatúra. Konceptia predmetu Čítanie s porozumením vytvára priestor na tvorivú prácu s textom, ktorá vyžaduje aktivizáciu myslenia žiakov. Osvojujú si čitateľské zručnosti, učia sa AKO čítať, aby vedomosti a informácie, ktoré im čítanie prináša, vedeli využívať. Spoznávajú vlastné poznávanie, čítajú strategicky, čo využívajú nielen v procese získavania informácií, ale aj v procese interpretácie a hodnotenia obsahu a formy textov. Konštruujú a rozlišujú významy a uvažujú o tom, čo čítajú v širokom repertoári umeleckých a vecných, súvislých i nesúvislých textov, v spojitosti s množstvom situácií v škole, ale i v rozličných životných situáciách. Učia sa čítaný text prepájať so svojimi doterajšími vedomosťami a životnými skúsenosťami, vyjadrovať vlastné názory na prečítané, argumentovať svoje tvrdenia, diskutovať a aktívne počúvať. Pri riešení úloh a práci na projektoch sa u žiakov rozvíja samostatnosť, tvorivosť, schopnosť komunikovať, spolupracovať a prezentovať svoju prácu s použitím informačných a komunikačných technológií. Žiaci sa zároveň oboznamujú so systémom jazyka, s literárnymi pojmami a s tvorbou slovenských i svetových autorov.

Jedným z cieľov predmetu je získať záujem žiakov o čítanie, naučiť ich čítať pre radosť, pestovať pozitívny vzťah ku knihe, spoznávať hodnoty, chápať písané a hovorené slovo ako prostriedok a nástroj ľudskej kultúry.

Predmet Čítanie s porozumením dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v živote a v spoločnosti. Vytvára a rozvíja čitateľské kompetencie potrebné pre praktický život. Zamiera sa na rozvoj citovej, hodnotovej, mravnej sféry, rozvoj komunikačných, kognitívnych, tvorivých schopností i schopností efektívne sa učiť. Proces rozvíjania čitateľskej a jazykovej gramotnosti zefektívňuje rôznymi podpornými metódami a formami vyučovania.

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu

- a) Vyhľadať explicitne vyjadrené informácie v texte
- b) Usporiadať informácie v texte podľa rôznych kritérií
- c) Interpretovať rôzne druhy textov, vyvodiť záver z prečítaného
- d) Posúdiť, hodnotiť obsah a formu textu z rôznych hľadísk
- e) Čítať a uvažovať strategicky, uplatňovať rôzne stratégie učenia sa
- f) Získať a rozvíjať záujem o čítanie
- g) Rozvíjať zručnosti pre život a celoživotné vzdelávanie

Kognitívne zručnosti (špecifické ciele)

a) Vyhľadať explicitne vyjadrené informácie v texte

- a.1 Vypísať/označiť požadovaný údaj v texte (názov, meno, čas, miesto, číslo...) na základe jedného kritéria
- a.2 Vypísať/pomenovať/označiť v texte požadovanú informáciu/údaj s použitím viacerých kritérií
- a.3 Rozoznať informáciu synonymicky vyjadrenú
- a.4 Označiť vetu, myšlienku, časť textu dôležitú pre úlohu
- a.5 Orientovať sa v súvislom texte
- a.6 Spojiť čiastkové údaje, fakty do komplexnej informácie
- a.7 Identifikovať legendu a hlavné údaje tabuľky

b) Usporiadať informácie v texte podľa rôznych kritérií

- b.1 Rozlíšiť hlavné a vedľajšie, podstatné a doplňujúce informácie v texte
- b.2 Určiť hierarchiu, nadradenosť a podradenosť informácií v diagrame
- b.3 Vybrať správne informácie podľa dôležitosti
- b.4 Vybrať kľúčové slovo/slová textu
- b.5 Usporiadať informácie v správnej hierarchii a nadväznosti
- b.6 Členiť logicky text zhrnutia
- b.7 Reprodukovať ústne obsah textu s dodržaním chronologickej postupnosti/logickej súvislosti
- b.8 Redukovať text výstižne na základe zovšeobecnenia

c) Interpretovať rôzne druhy textov, vyvodiť záver z prečítaného

- c.1 Vyvodiť súvislosti, vzťahy medzi informáciami v texte
- c.2 Vysvetliť význam obsahu textu/jeho časti z kontextu s využitím vlastných vedomostí a skúseností
- c.3 Uviesť do kontrastu myšlienky, informácie z textu
- c.4 Dedukovať implicitné informácie z textu
- c.5 Charakterizovať literárnu postavu/vzájomné vzťahy postáv na základe ich konania a myslenia
- c.6 Analyzovať príčiny zobrazených udalostí/konania postáv vrátane ich následkov
- c.7 Určiť a preukázať pravdivosť/neppravdivosť tvrdenia viažuceho sa k textu
- c.8 Vyvodiť čiastkové témy a motívy textu

- c.9 Pomenovať ústrednú tému textu
- c.10 Vyvodiť a vysvetliť hlavnú myšlienku textu alebo jeho časti
- c.11 Vytvoriť nový výstižný názov textu
- c.12 Interpretovať voľne - vlastnými slovami umelecké jazykové prostriedky textu
- c.13 Určiť postoj rozprávača/autora k informáciám v texte
- c.14 Vysvetliť záver čítaného textu pomocou argumentov uvedených v texte
- c.15 Uviesť príklady dôsledkov nepochopenia informácií v reálnom živote
- c.16 Interpretovať informácie vyjadrené graficky (graf/diagram/tabuľka/ilustračná mapa)
- c.17 Rozlíšiť informácie v diagrame/grafe podľa farebnosti
- c.18 Použiť legendu tabuľky/diagramu/grafu pri čítaní nesúvislého textu správne

d) Posúdiť, hodnotiť obsah a formu textu z rôznych hľadísk

- d.1 Určiť autorský zámer (pobaviť, presvedčiť, informovať, inštruovať k niečomu...)
- d.2 Zhodnotiť obsah textu, zaujímavosť, aktuálnosť, komplexnosť informácií
- d.3 Zhodnotiť formu textu, prehľadnosť, zrozumiteľnosť, spôsob podania informácií
- d.4 Zhodnotiť účelnosť grafických prvkov textu v ilustračnej mape a reklame
- d.5 Vysvetliť účelnosť vyjadrenia informácií v grafe/diagrame
- d.6 Vysvetliť zámer reklamných sloganov v televízii, printových médiách, na webe
- d.7 Vysvetliť súvislosť obsahu a formy textu
- d.8 Hodnotiť kriticky získané informácie, ich pravdivosť, nepravdivosť
- d.9 Zhodnotiť využiteľnosť textu v reálnom živote
- d.10 Vyvodiť nový poznatok z textu/posolstvo textu pre čitateľa
- d.11 Zhodnotiť využitie lexiky z hľadiska zámeru autora a funkcie textu
- d.12 Vysvetliť funkciu jazykových prostriedkov v texte
- d.13 Určiť náladu, tón umeleckého rozprávania

e) Čítať a uvažovať strategicky, uplatňovať rôzne stratégie učenia sa

- e.1 Prognózovať pred čítaním obsah textu z prvých informačných zdrojov (názvu diela, titulku, nadpisu, obalu knihy, mena autora, kľúčových slov, ilustrácií)
- e.2 Stanoviť hypotézu počas čítania o ďalšom obsahu textu
- e.3 Zdôvodniť predpovede o obsahu argumentmi z textu alebo z vlastnej skúsenosti
- e.4 Vysvetliť význam neznámeho slova, pojmu pomocou kontextu, odvodzovaním, rozložením
- e.5 Porovnať a spojiť svoje doterajšie poznatky o téme s novými informáciami
- e.6 Klásť fiktívne otázky autorovi s cieľom porozumieť obsahu textu, spoznať osobnosť autora
- e.7 Použiť čitateľskú stratégiu/stratégiu učenia sa RAP
- e.8 Vytvoriť otázku k hlavnej myšlienke textu alebo jeho časti/tvoriť otázky k textu
- e.9 Odpovedať vlastnými slovami na vytvorené otázky k textu
- e.10 Použiť čitateľskú stratégiu/stratégiu učenia sa KWL

f) Získať a rozvíjať záujem o čítanie.

- f.1 Predstaviť spolužiakom významných súčasných autorov literatúry pre deti a mládež podľa svojho výberu
- f.2 Poznať užitočné webové stránky s tematikou čítania a čitateľstva
- f.3 Uviesť ukážku z textu/príklad z vlastnej skúsenosti pri popise svojich zážitkov/názorov na prečítané
- f.4 Diskutovať o problémoch nastolených textom

g) Rozvíjať zručnosti pre život.

- g.1 Odlíšiť citáciu od parafrázy/komentára*
- g.2 Overiť informácie v spoľahlivom zdroji*
- g.3 Aplikovať získané informácie pri riešení úlohy z reálneho života*

Psychomotorické zručnosti (špecifické ciele)

a) Vyhľadať explicitne vyjadrené informácie v texte

- a.1 Orientovať sa v nesúvislom, výrazne štruktúrovanom texte (tabuľka, diagram, mapa...)*
- a.2 Implementovať údaje/informácie súvislého textu do nového formátu tabuľky*

b) Usporiadať informácie v texte podľa rôznych kritérií

- b.1 Usporiadať informácie v písomnom zhrnutí prehľadne*
- b.2 Odlíšiť hlavné a vedľajšie informácie, vzťahy nadradenosti a podradenosti informácií graficky (veľkosťou, typom, farbou písma...)*
- b.3 Zapísať poznámky z populárno-náučného textu*
- b.4 Vytvoriť pojmovú mapu textu*
- b.5 Vytvoriť grafickú schému informácií textu*
- b.6 Nakresliť mapu príbehu - postáv a udalostí umeleckého textu*
- b.7 Zhrnúť text písomne v odpovediach na novinárske otázky (Kto? Čo? Kde? Kedy? Ako? Prečo?)*

c) Interpretovať rôzne druhy textov, vyvodiť záver z prečítaného

- c.1 Znázorniť informácie súvislého textu v podobe grafu/diagramu/tabuľky*
- c.2 Interpretovať/vyjadriť obsah textu vlastným výtvarným vyjadrením*
- c.3 Dramatizovať prečítaný text pohybom a mimikou*
- c.4 Napísať báseň zhrňujúcu obsah/myšlienky textu*

d) Posúdiť, hodnotiť obsah a formu textu z rôznych hľadísk

- d.1 Napísať referát o prečítanej knihe podľa odporúčenej osnovy*

e) Čítať a uvažovať strategicky, uplatňovať rôzne stratégie učenia sa

- e.1 Pracovať s textom pomocou podčiarkovania a označovania informácií symbolmi*

f) Získať a rozvíjať záujem o čítanie

- f.1 Napísať súkromný list literárnej postave*
- f.2 Narábať šetrne s knihou*
- f.3 Vyjadriť písomne vlastné dojmy z čítania/čitateľské zážitky*
- f.4 Napísať odkaz ľudstvu do budúcnosti*
- f.5 Vytvoriť reklamný leták/plagát na vybraný produkt/výrobok*
- f.6 Napísať úvahu na motívy básne*
- f.7 Napísať oznam do školského časopisu*
- f.8 Vytvoriť zoznam odporúčaných potravín na základe prečítaného*
- f.9 Vytvoriť poster označovania výrobkov a obalov v SR*
- f.10 Demonštrovať čitateľské preferencie/zájmy žiakov školy/triedy v zvolenej forme nesúvislého textu*

g) Rozvíjať zručnosti pre život

- g.1 Vyhľadať požadovanú knihu v knižnici*
- g.2 Vyhľadať vhodnú literatúru, dostupné zdroje*
- g.3 Orientovať sa v knižnici*
- g.4 Orientovať sa na webových stránkach*
- g.5 Vyhľadať požadované informácie v rôznych zdrojoch vrátane internetu*
- g.6 Vysvetliť význam neznámeho slova, pojmu pomocou slovníka*
- g.7 Vytvoriť výstižnú prezentáciu o prečítanom v MS PowerPoint*
- g.8 Prezentovať svoju prácu/získané informácie verejne pred spolužiakmi*

Postoje a hodnoty (špecifické ciele)

a) Vyhľadať explicitne vyjadrené informácie v texte

- a.1 Obhájiť dôležitosť presnosti, úplnosti a správnosti vyhľadania informácií v reálnom živote*

b) Usporiadať informácie v texte podľa rôznych kritérií

- b.1 Uvedomiť si užitočnosť študijného písania*

c) Interpretovať rôzne druhy textov, vyvodiť záver z prečítaného

- c.1 Vžiť sa do konania postáv, vcítiť sa do ich pocitov a myslenia*
- c.2 Vyjadriť súhlas/nesúhlas s konaním, myslením a správaním postáv*
- c.3 Vyjadriť vlastný názor na udalosti/problémy zobrazené v texte*

d) Posúdiť, hodnotiť obsah a formu textu z rôznych hľadísk

- d.1 Obhájiť/oceniť informačnú hodnotu textu (prípadne vyjadriť iný názor)*
- d.2 Obhájiť/oceniť umeleckú hodnotu textu*
- d.3 Zhodnotiť, čo nové sa dozvedel čítaním*
- d.4 Oceniť postoj autora k informáciám a štýl ich podania v texte*
- d.5 Obhájiť zmysel čítania textu pre čitateľa*
- d.6 Vyjadriť svoje hodnotenie obsahu a formy textu*

e) Čítať a uvažovať strategicky, uplatňovať rôzne stratégie učenia sa

- e.1 Prijímať hodnotenie svojho čítania/porozumenia od spolužiakov a reagovať naň*
- e.2 Využívať počúvanie ako komunikačnú zručnosť*

f) Získať a rozvíjať záujem o čítanie

- f.1 Čítať so záujmom*
- f.2 Uvedomovať si význam kníh ako zdroja poznania, zábavy a ponaučenia*
- f.3 Rešpektovať odlišné názory, chápanie a vnímanie ostatných spolužiakov*
- f.4 Rozpoznať vplyv literárnej postavy na vlastné správanie, prežívanie, konanie*
- f.5 Nájsť paralelu svojho správania a konania/správania a konania iných s literárnou postavou*
- f.6 Vyjadriť ústne vlastné dojmy z čítania - vlastné čitateľské zážitky*
- f.7 Odporučiť prečítanú knihu spolužiakom*

g) Rozvíjať zručnosti pre život

- g.1 Využívať zásady komunikácie a pravidlá dialógu v diskusii*

- g.2 Argumentovať svoje názory/tvrdenia o prečítanom*
- g.3 Spolupracovať a pracovať v tíme*
- g.4 Akceptovať názory a návrhy spolužiakov pri spoločnej práci*
- g.5 Hodnotiť svoju prácu v tíme*
- h.6 Chápať význam čítania a písania pre ďalšie vzdelávanie*

Vzdelávací program pre 8. ročník

Obsah (tematické celky)

1. Práca s umeleckým textom

Pojmy:

obsah a forma textu, dialóg, monológ, kľúčové slová, téma, motív, hlavná myšlienka, autorský zámer, postoj autora, postoj rozprávača, literárne postavy, hlavná postava, vedľajšie postavy, rozprávač, humor, nadpis/názov, záver, poézia, báseň, próza, autobiografický román, poviedka, príbehy s posolstvom, mapa príbehu, ilustrácia, citát, parafráza, jazykové prostriedky, lexika, funkcia textu, hodnota textu, referát, web.

Vzťahy a procesy:

extenzívne čítanie, vyjadrovanie čitateľských zážitkov v dvojitom denníku, cielené uvažovanie o obsahu textu, charakteristika a porovnanie postáv, tvorivé činnosti s literárnym textom – písanie listu postave, hodnotenie obsahu a formy textov, čítanie s predvídaním - s tabuľkou predpovedí, hľadanie súvislostí text – text, hľadanie súvislostí text – žiak, text – svet, interpretácia konania a myslenia postáv, vyjadrenie a výmena čitateľských zážitkov a názorov, vizualizácia čítania a porozumenia, tvorba mapy príbehu, hľadanie podporných dôkazov svojich tvrdení v texte i mimo textu, výmena a prezentovanie čitateľských zážitkov a názorov, čítanie s otázkami pre autora ako budovanie významu, identifikácia rozprávača, kladenie otázok k nevy povedaným súvislostiam v texte, vyvodenie hlavnej myšlienky, odhalenie autorského zámeru, vyvodenie čiastkových tém textu, identifikácia autorského postoja k téme, cielené voľné písanie – uplatnenie čitateľskej stratégie KWL, podčiarkovanie a označovanie informácií pri čítaní, objasňovanie neznámych slov, zhrnutie a usporiadanie informácií z textu, získavanie informácií, interpretácia symbolického rozprávania, vyvodenie záveru, tvorba nového nadpisu, výtvarné spracovanie obsahu textu a dojmov z čítania, subjektívne hodnotenie obsahu a formy textu, vyvodenie posolstva symbolického rozprávania, vyhľadávanie informácií v rôznych zdrojoch, čítanie na webe, spracovanie informácií v prezentácii v MS PowerPoint, prezentovanie získaných informácií, tvorba triedneho albumu literárnych postáv, vypracovanie referátu, interpretácia básne - analýza básnického textu, hľadanie kľúčových slov a motívov, určenie témy, interpretácia umeleckých jazykových prostriedkov, vzťah obsahu a formy textu, tvorivé činnosti s básnickým textom - tvorba novej básne, úvaha na motívy básne, písanie odkazu ľudstvu do budúcnosti.

2. Práca s vecným textom

Pojmy:

tabuľka, stĺpcový/koláčový/stromový diagram, graf, správa, noviny, časopis, nadpis/titulok, novinárske otázky, populárno-náučný text, ilustračná mapa, cestovný poriadok, propagačný materiál, reklamný leták, pokyny pre užívateľa, obal výrobku, obsah textu, forma textu, postoj autora, autorský zámer, argument, čitateľské preferencie, prognózovanie, grafický organizér, reklama, značky výrobkov.

Vzťahy a procesy:

získavanie explicitne vyjadrených informácií z výrazne štruktúrovaného textu, určenie autorského zámeru a postoja autora k informáciám v texte, porovnanie informácií v texte s vlastnou skúsenosťou, transformácia informácií do nového formátu tabuľky, čítanie a interpretácia obsahu nesúvislého textu diagramu/grafu/tabuľky, porovnanie informácií v texte, spracovanie získaných informácií o čitateľských preferenciách žiakov v novej podobe diagramu, hodnotenie obsahu a formy textu (vecnosť, prehľadnosť), prognózovanie obsahu textu, spracovanie informácií podčiarkovaním, uplatnenie čitateľskej stratégie RAP, tvorenie otázok k textu, vyhodnotenie získaných informácií postupom 3 - 2 - 1, písanie poznámok, zhrnutie textu v odpovediach na novinárske otázky: kto?, čo?, kde?, kedy?, ako?, prečo?, zhrnutie textu v podobe grafickej schémy a reprodukcia textu, parafrázovanie textu, vyhľadávanie informácií v ilustračnej mape a v pokynoch pre užívateľa, vytvorenie oznamu do školského časopisu, vyhľadávanie a overovanie informácií na internete, vysvetlenie významu slov, vytvorenie zoznamu odporúčaných potravín a spôsobu ich užívania, vytvorenie posteru značiek na obaloch výrobkov v SR, vytvorenie reklamného plagátu na vybraný produkt, kritické čítanie textu, prezentácia získaných informácií.

Formy a metódy práce

Metódy:

V predmete využívať vyučovacie metódy:

- priameho prenosu poznatkov (živé rozprávanie, vysvetľovanie, beseda, motivačný rozhovor, riadený rozhovor, diskusný rozhovor, modelovanie metódy hlasného uvažovania, modelovanie čitateľskej stratégie, didaktické hry),
- sprostredkovaného prenosu poznatkov (pozorovanie, demonštrácia),
- práce s textom (práca s knihou, časopisom, s pracovným listom, internetovými zdrojmi a ďalšou literatúrou),
- aktivizujúce metódy (pojmová mapa, brainstorming, brainwriting, EUR, KWL, RAP, INSERT, postup 3 – 2 – 1, riadené (štruktúrované) čítanie, cinquain, Vennov diagram, webové zadanie),
- a iné (čítanie s otázkami, čítanie s predvídaním, čítanie s tabuľkou predpovedí, QtA (debata s autorom), posledné slovo mám ja, dvojité denník, ciele volné písanie, tvorivé - produktívne písanie, prezentácia, dramatizácia, ilustrácia obsahu textu/zážitkov z čítania, aktivity s PC, práca s internetom, webovou stránkou).

Formy:

- samostatná práca,
- skupinová práca,

- práca na projekte.

Čítanie by malo byť v úzkom prepojení s hovorením a písaním.

Nástroje hodnotenia

Preverovanie a hodnotenie

Cieľom preverovania a hodnotenia bude zistenie stavu, posúdenie úrovne, hodnotenie úrovne a výber opatrení na zlepšenie výkonu žiaka.

Hodnotenie bude zamerané na zisťovanie miery splnenia požiadaviek uvedených vo výkonovom štandarde predmetu Čítanie s porozumením.

Bude sa uskutočňovať na úrovni učiteľky vyučujúcej daný predmet.

Predmetom hodnotenia bude výkon/výstup žiaka - ústny, grafický.

Hodnotenie žiakov v etapách vzdelávania

- Formatívne hodnotenie – priebežné hodnotenie výkonu žiaka počas celého školského roka v podobe spätnej väzby ako priama reakcia na výkon žiaka, vecná, konkrétna informácie o tom, ako sa žiakovi darí.
- Sumatívne hodnotenie – bude zaradené:
 - po prebratí témy - bude súčasťou písomného preverovania - forma pracovný list a výsledok bude vyjadrený známku. Súčasťou bude písomné alebo ústne odporúčanie učiteľa.
 - po prebratí tematického celku - bude súčasťou písomného preverovania - forma test a výsledok bude vyjadrený známku. Súčasťou bude písomné alebo ústne odporúčanie učiteľa.

- **Pracovné listy a testy**

Budeme hodnotiť podľa nasledovnej hodnotiacej škály:

Percentá	100% - 90%	89% - 70%	69% - 50%	49% - 30%	29% - 0%
Známka	1	2	3	4	5

Ďalšie metódy preverovania

- **Pojmová mapa**
- **Grafická schéma**

Zisťovaním pojmovou mapou/grafickou schémou budeme zisťovať ovládanie všetkých zložiek obsahového štandardu - pojmy, vzťahy, procesy, usporiadanie a vzťahy nadržadenosti/podržadenosti, ktoré budú výsledkom analýzy textu, s ktorým žiaci budú pracovať.

Na preverovanie vedomostí budeme využívať nasledovné typy pojmových máp:

- slepá pojmová mapa/grafická schéma s dopisovaním pojmov a vytváraním spojnic (zisťovanie splnenia kognitívnych cieľov na nižšej úrovni - pojmy),
- tvorba vlastnej mapy/grafickej schémy (zisťujeme vyššie kognitívne ciele - vzťahy, procesy).

Pojmové mapy/grafické schémy budeme hodnotiť nasledovne:

- komplexnosť (či obsahujú všetky potrebné základné pojmy pre konkrétne učivo),
- obsah (či sú základné informácie doplnené o ďalšie podstatné informácie),

- *nadväznosť usporiadania informácií, vyznačenie ich vzťahov,*
- *grafická úprava, prehľadnosť usporiadania informácií.*

- **Písomná práca** (*list postave, charakteristika postavy, úvaha, báseň, referát, oznam do školského časopisu, plagát - na určenú alebo vybranú tému*)

Otázky kladené učiteľom a písomné práce budú zamerané na zisťovanie vedomostí na všetkých úrovniach podľa zostaveného obsahového a výkonového štandardu.

- **Slovné asociácie**

Keďže ide o predmet rozvíjajúci čitateľskú gramotnosť, zvolili sme tiež hodnotenie slovných asociácií. Toto hodnotenie je zamerané na zisťovanie splnenia kognitívnych cieľov na nižšej úrovni - pojmov a faktov. Výhodou tohto preverovania je osobná interpretácia učiva, kedy žiak prezentuje schopnosť poznania pojmov a ich obsahu a vlastné spájanie týchto pojmov do vzťahov. Podnetové slovo súvisí s preberaným učivom a preverovaný žiak vysvetľuje svoje asociácie, čím mu dávame možnosť vlastnej interpretácie učiva.

Slovné asociácie budeme hodnotiť nasledovne:

- *obsahová správnosť (či podnetové slovo (pojmem, fakt) súvisí so žiakom uvedenými asociáciami),*
- *logické odôvodnenie vytvorenej asociácie (kladne hodnotíme aj fakt, že žiak logickým odôvodnením sám zistí, že jeho asociácia nie je správna),*
- *komplexnosť (do akej miery jeho asociácie charakterizujú pojem alebo fakt).*

- **Projekty** (*čitateľské preferencie/záujmy žiakov školy/triedy, triedny album literárnych postáv*)

Ciele čitateľskej gramotnosti sú zamerané aj na rozvoj tvorivosti. Úlohy zamerané na tvorivosť - projekt, budeme hodnotiť globálne ako celok, nie jednotlivé jeho súčasti, pričom kritériom bude:

- *novosť,*
- *užitočnosť,*
- *originalita práce s informáciou,*
- *schopnosť používať postupy a stratégie práce s informáciou,*
- *obsahová správnosť,*
- *dodržanie kritérií,*
- *uplatnenie tvorivosti,*
- *estetická stránka výstupu,*
- *spolupráca pri práci na projekte,*
- *spôsob prezentácie výsledkov projektu (prejav, kvalita výstupu).*

Vzhľadom na to, že výkon žiaka môže byť ovplyvnený rôznymi faktormi, pri hodnotení ústnych odpovedí budeme dodržiavať nasledovné pravidlá:

- *komplexný stav žiaka počas odpovede,*
- *spolupráca viacerých hodnotiteľov (do hodnotenia zainteresujeme aj spolužiakov),*
- *individuálny prístup ku každému hodnotenému žiakovi,*
- *každý záver hodnotenia musí obsahovať opatrenie, v ktorom sa učiteľ so žiakom dohodne na ďalšom postupe.*

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- **literatúra/knihy pre deti a mládež:**

- Canfield, J. - Hansen, M. V.: *Slepačia polievka pre dušu, 3. porcia*, Bratislava, SOFA 1996,
- Ferrero, B. : *Kruhy na vode*, Bratislava, DON BOSCO 2002,
- Filan, B.: *Tri opice*, Bratislava, IKAR 2013,
- Futtová, G. - Brat, R. : *Chlapci padli z višne, dievčatá z jahody*, RORZA MUSIC 2010,
- Gaarder, J.: *Mystérium pasiansu*, Bratislava, Sofa 1996,
- Hevier, D.: *Básne z reklamnej kampane na koniec sveta*, Bratislava, HEVI 1996,
- Laboritová, E.: *Tichý výkrik*, Bratislava, Mladé letá 1996,
- Newth, E.: *Hľadanie pravdy*, Oslo, GRAL 1991,
- Petříková, D. – Trutz, R: *Literárna výchova pre 9. ročník základných škôl*, Bratislava, Poľana 2004,
- Prévert, J.: *Nové lásky*, Bratislava, Slovenský spisovateľ 1997,
- Saroyan, W.: *Srdce na vysočine*, Bratislava, Smena 1984.

- **d'alsie zdroje:**

- odborné publikácie k daným témam,
- encyklopédie,
- slovníky,
- tlač,
- časopis Quark,
- propagačné materiály,
- informačné letáky,
- obaly výrobkov/reklamné obaly produktov,
- vlastné - zostrojené didaktické prostriedky,
- audiovizuálne médiá,
- IKT technológie.

- **Internetové zdroje - webové stránky súvisiace s témami:**

- <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=2434>
- <http://www.murovacitaren.sk>
- www.zlatyfond.sme.sk
- www.uluv.sk
- www.slex.sk
- www.encyklopedia.sme.sk
- www.litcentrum.sk
- www.books.sk
- www.literatura.kvalitne.cz
- www.quotar.ic.cz - citáty
- <http://ld.johannesville.net/>
- www.hevi.sk

- www.oskole.sk
- <http://sk.wikipedia.org>
- <http://www.equark.sk>
- ech.sme.sk/c/6253431/vedci-zistili-preco-maju-zebry-pruhy.html
- <http://www.separujodpad.sk/index.php/obcan/ako-separovat/plasty.html?start=2>

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Čítanie s porozumením		Ročník: ôsmy 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín			
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Formy a metódy/ Prierezové témy, Medzipredmetové vzťahy
Práca s umeleckým textom	2	Roman Brat, Gabriela Futtová – Chlapci padli z višne, dievčatá z jahody (Huslistka)	<p><i>Extenzívne čítanie</i></p> <p><i>Vyjadrovanie čitateľských zážitkov v dvojtom denníku</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - cielené uvažovanie o obsahu textu - hľadanie súvislostí text - žiak - citát, parafráza <p><i>Postavy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika postáv - porovnanie postáv - reč postáv - dialóg, monológ, jazykové prostriedky <p><i>Tvorivé činnosti s literárnym textom</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - list postave <p><i>Hodnotenie obsahu a formy textov</i></p>	<p><i>Žiak vie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - čítať so záujmom - vyjadriť písomne vlastné dojmy z čítania/čitateľské zážitky - vyjadriť ústne vlastné dojmy z čítania - vysvetliť význam obsahu textu/jeho časti z kontextu s využitím vlastných vedomostí a skúseností - uviesť ukážku z textu pri popise svojich zážitkov - odlíšiť citáciu od parafrázy/komentára - charakterizovať postavy a vzťahy medzi nimi na základe ich konania - uviesť do kontrastu informácie textu (porovnať postavy) - vyjadriť svoj názor na konanie a myslenie postáv, zaujať postoj k udalostiam príbehu a k postavám písomne v liste postave - rozpoznať vplyv literárnej postavy na vlastné správanie, prežívanie, konanie - vysvetliť funkciu jazykových prostriedkov v texte - zhodnotiť využitie lexiky z hľadiska zámeru autora a funkcie textu - určiť autorský zámer - nájsť paralelu svojho správania a konania s literárnou postavou - vysvetliť súvislosť obsahu a formy textu (využitie formy príbehov z rôznych uhlov pohľadov - spisovateľky/spisovateľa, dievčaťa/chlapca) - posúdiť zaujímavosť, aktuálnosť obsahu 	<p><i>Dvojité denník</i></p> <p><i>Vennov diagram</i></p> <p><i>Hľadanie súvislostí</i> <i>Diskusia</i></p> <p><i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i></p> <p><i>Etická výchova</i></p>
	2	Emmanuelle Laboritová. – Tichý výkrik	<p><i>Čítanie s predvídaním</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - čítanie s tabuľkou predpovedí - hľadanie súvislostí text – text - hľadanie súvislostí text – žiak, text – svet <p><i>Interpretácia – konanie a myslenie postáv</i></p> <p><i>Vyjadrenie a výmena čitateľských zážitkov</i></p>	<p><i>Žiak vie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - predvídať obsah textu z obálky knihy, názvu, ilustrácie, kľúčových slov - prognózovať počas čítania ďalší vývoj deja a udalostí - čítať so záujmom - hľadať súvislosti textu s vlastnými skúsenosťami a vedomosťami - vysvetliť význam obsahu textu/jeho časti z kontextu s využitím vlastných vedomostí a skúseností 	<p><i>Prognózovanie - čítanie s tabuľkou predpovedí</i></p>

			<p>a názorov Autobiografický román - hodnotenie obsahu a formy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - argumentovať svoje názory/tvrdenia o prečítanom - prijímať hodnotenie svojho čítania/porozumenia od spolužiakov a reagovať naň - vžiť sa do konania postáv, vcítiť sa do ich pocitov a myslenia - analyzovať príčiny udalostí, dôvody konania postáv vrátane ich následkov - diskutovať o problémoch nastolených textom - využívať zásady komunikácie a pravidlá dialógu v diskusii - zhodnotiť obsah textu (zaujímavosť témy - nepočujúci) - zhodnotiť formu textu (zaujímavosť jej spracovania - autobiografia) - obhájiť zmysel čítania textu pre čitateľa 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia</p> <p>Biológia Etická výchova</p>
2	Jostein Gaarder – Mystérium pasiansu	<p>Extenzívne čítanie po častiach s otázkami Hľadanie súvislostí text – text, text - žiak</p> <p>Interpretácia informácií - vizualizácia čítania a porozumenia - vlastná mapa príbehu</p> <p>Hodnotenie obsahu a formy textu</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hľadať súvislosti medzi obsahom textu a vlastnými skúsenosťami - dedukovať implicitné informácie z textu - odpovedať na otázky k textu - zakresliť mapu príbehu, postáv a udalostí umeleckého rozprávania - vybrať správne informácie podľa dôležitosti - usporiadať informácie v správnej hierarchii a nadväznosti - členiť logicky text zhrnutia - zhodnotiť obsah textu (zaujímavosť témy vzájomných vzťahov v rodine) - narábať šetrne s knihou 	<p>Riadené, štruktúrované čítanie a myslenie</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj Geografia Dejepis Etická výchova Občianska náuka</p>	
1	Jack Canfield, Mark Victor Hansen Slepáča polievka pre dušu 3 – Pán Washinkton	<p>Samostatné extenzívne čítanie spoločného textu Hľadanie súvislostí text – žiak, podporných dôkazov svojich tvrdení v texte i mimo textu Výmena - prezentovanie čitateľských zážitkov a názorov Obsah a forma textu - hodnotenie</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnať a spojiť svoje doterajšie poznatky o téme s novými informáciami - vysvetliť význam obsahu textu/jeho časti z kontextu s využitím vlastných vedomostí a skúseností - vyjadriť ústne svoje dojmy z čítania - vlastné čitateľské zážitky - využívať počúvanie ako komunikačnú zručnosť - určiť stanovisko/postoj autora/rozprávača k informáciám v texte - uviesť ukážku z textu/príklad z vlastnej skúsenosti pri popise svojich zážitkov - rešpektovať odlišné názory, chápanie, vnímanie ostatných spolužiakov - obhájiť zmysel čítania textu pre čitateľa 	<p>Posledné slovo mám ja</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Etická výchova</p>	
1	William Saroyan – Srdce na vysočine – Chudobní/Mravce/Klavír	<p>Čítanie s otázkami pre autora ako budovanie významu</p> <p>Interpretácia Literárne postavy - charakteristika postáv - porovnanie postáv - postoj rozprávača</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sa vžiť do konania postáv, vcítiť sa do ich pocitov a myslenia - vyjadriť vlastný názor (súhlas/nesúhlas) na konanie, myslenie, správanie postáv - vyjadriť vlastný názor na udalosti/problémy zobrazené v texte - charakterizovať postavy poviedky - spojiť čiastkové údaje, fakty do komplexnej informácie - analyzovať príčiny zobrazených udalostí/konania a správania sa postáv vrátane ich následkov - prijímať hodnotenie svojho čítania/porozumenia od spolužiakov a 	<p>QtA – debata s autorom</p> <p>Vennov diagram</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> - kladenie otázok k nevypovedaným súvislostiam v texte - vyvodenie hlavnej myšlienky - odhalenie autorského zámeru <p>Obsah a forma textu - hodnotenie</p>	<p>naň</p> <ul style="list-style-type: none"> - viesť do kontrastu myšlienky, informácie z textu (porovnať postavy) - klásť fiktívne otázky autorovi smerujúce k hlavnej myšlienke, k hlbšiemu pochopeniu poviedky a spoznaniu osobnosti autora - vyvodit' a vysvetliť hlavnú myšlienku poviedky - určiť stanovisko/postoj autora/rozprávača k informáciám v texte, k postavám - určiť autorský zámer - rozpoznať vplyv literárnej postavy na vlastné správanie, prežívanie, konanie - vyjadriť svoje hodnotenie obsahu a formy textu - obhájiť zmysel čítania textu pre čitateľa 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Etická výchova Občianska výchova</p>
1	Boris Filan – Tri opice – Lampa, Vajičko	<p>Interpretácia – analýza zmyslu textu</p> <p>Vyvodenie motívov, čiastkových tém textu</p> <p>Identifikácia autorského postoja k téme</p> <ul style="list-style-type: none"> - humor - identifikácia autorského zámeru <p>Hodnotenie obsahu a formy textu</p> <ul style="list-style-type: none"> - hľadanie súvislostí text – žiak, text – svet 	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyvodit' motívy, čiastkové témy textu - určiť stanovisko/postoj autora/rozprávača k téme, udalostiam, - určiť autorský zámer - posúdiť náladu/tón rozprávania - vysvetliť záver textu pomocou argumentov uvedených v texte - objasniť význam neznámych slov pomocou kontextu/rozložením/slovníka - vyjadriť svoje hodnotenie obsahu a formy textu - posúdiť obsah textu, zaujímavosť obsahu - oceniť postoj autora k informáciám a štýl ich podania (humor) - diskutovať o téme/problémoch nastolených textom - využívať zásady komunikácie a pravidlá dialógu v diskusii - dramatizovať prečítaný text pohybom a mimikou - uvedomovať si význam kníh ako zdroja poznania, zábavy a ponaučenia 	<p>Brainstorming</p> <p>Motivačná anotácia Osobná anotácia</p> <p>Diskusia</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Informatika</p>
2	Erik Newth – Hľadanie pravdy – Renesancia/Vesmír v nás	<p>Extenzívne čítanie</p> <p>Predvídanie obsahu textu</p> <p>Cielené voľné písanie – uplatnenie čitateľskej stratégie KWL</p> <p>Podčiarkovanie a označovanie informácií pri čítaní</p> <p>Hľadanie súvislostí text – žiak, text – svet (vlastné doterajšie vedomosti)</p> <p>Objasňovanie neznámych slov</p> <p>Zhrnutie/usporiadanie informácií z textu</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmová mapa <p>Hodnotenie obsahu a formy textu</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávací funkcia textu 	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - použiť čitateľskú stratégiu/stratégiu učenia sa KWL - prognózovať z prvých informačných zdrojov (obálka knihy, meno autora, žáner, ilustrácia) obsah - tému textu - vypísať/označiť požadovaný údaj v texte (názov, meno, čas, miesto, číslo...) na základe jedného kritéria - porovnať a spojiť svoje doterajšie poznatky o téme s novými informáciami - objasniť význam neznámych slov pomocou kontextu/slovníka - rozlíšiť fakty od fikcie/názorov autora - určiť a preukázať pravdivosť/nepravdivosť tvrdenia viažuceho sa k textu - spojiť čiastkové údaje, fakty do komplexnej informácie - vytvoriť pojmovú mapu textu - vybrať správne informácie podľa dôležitosti - usporiadať informácie v správnej hierarchii a nadväznosti - členiť logicky text zhrnutia - redukovat' text na základe zovšeobecnenia 	<p>Prognózovanie KWL</p> <p>INSERT</p> <p>Environmentálna výchova</p>

			<ul style="list-style-type: none"> - usporiadať informácie v písomnom zhrnutí prehľadne - odlišiť hlavné a vedľajšie informácie, vzťahy nadradenosti a podradenosti informácií graficky (veľkosťou, typom, farbou písma...) - uvedomiť si užitočnosť študijného písania - prezentovať svoju prácu pred spolužiakmi - charakterizovať renesančného človeka (Leonarda da Vinci) - zhodnotiť obsah textu, zaujímavosť, novosť, celistvosť informácií a zrozumiteľnosť ich podania - zhodnotiť, čo nové sa dozvedel čítaním textu - zhodnotiť využitie lexiky z hľadiska zámeru autora a funkcie textu - oceniť informačnú hodnotu textu - chápať význam čítania a písania pre ďalšie vzdelávanie 	<p>Dejepis Výchova umením Biológia Technická výchova</p>
2	<p>Bruno Ferrero – Kruhy na vode – Mimoriadna matka/Klinec /Rozprávka o zlatej rybke/Obyčajná trnka/Veľká prieepasť/Tieň/ Pokrok/Okom stolára</p>	<p>Príbehy s posolstvom Získavanie informácií Interpretácia symbolického rozprávania</p> <ul style="list-style-type: none"> - téma - hlavná myšlienka - vyvodenie záveru - tvorba nového nadpisu - ilustrácia - výtvarné spracovanie obsahu textu a dojmov z čítania <p>Obsah a forma textu</p> <ul style="list-style-type: none"> - subjektívne hodnotenie obsahu a formy textu, posolstvo textu - vyvodenie posolstva symbolického rozprávania 	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypísať/označiť požadovaný údaj v texte (názov, meno, čas, miesto, číslo...) na základe jedného kritéria - vyhľadať synonymicky vyjadrené informácie - pomenovať ústrednú tému textu - označiť vetu, myšlienku, časť textu dôležitú pre úlohu - zreprodukovať voľne obsah textu s dodržaním časovej postupnosti/logickej súvislosti - redukovať text na základe zovšeobecnenia - dedukovať implicitné informácie z textu - nájsť paralelu svojho správania a konania/iných z reálneho života s literárnou postavou - vytvoriť nový názov pre literárny text - interpretovať obsah/zmysel textu vo vlastnom výtvarnom vyjadrení - argumentovať svoje názory/tvrdenia o prečítanom - vyvodiť posolstvo textu pre čitateľa - diskutovať o problémoch nastolených textom - využívať zásady komunikácie a pravidiel dialógu v diskusii - vyjadriť svoje hodnotenie obsahu a formy textu - prezentovať svoju prácu/získané informácie verejne pred spolužiakmi - spolupracovať a pracovať v tíme - rešpektovať odlišné názory, chápanie a vnímanie ostatných spolužiakov 	<p>Diskusia</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Etická výchova Náboženská výchova</p>
3	<p>Autori kníh pre deti a mládež - súčasná literárna tvorba pre deti a mládež</p>	<p>Vyhľadávanie informácií v rôznych zdrojoch Čítanie na webe Spracovanie informácií v prezentácii v MS PowerPoint</p> <p>Prezentovanie získaných informácií</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhľadať vhodnú literatúru, dostupné zdroje - orientovať sa v knižnici - vyhľadať požadovanú knihu v knižnici - poznať užitočné webové stránky s tematikou čítania a čitateľstva - orientovať sa na webových stránkach (s tematikou čítania, čitateľstva – 	<p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>

		<p><i>Triedny album literárnych postáv</i></p> <p><i>Zápisy z čítania</i> - referát o prečítanej knihe</p> <p><i>Vzájomné odporúčania prečítaných kníh</i></p>	<p><i>spisovatelia, knihy, vydavateľstvá, ilustrátori)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - získať požadované informácie v rôznych zdrojoch vrátane internetu - vytvoriť prezentáciu v MS PowerPoint o prečítanom (o slovenských a svetových autoroch/ilustrátoroch kníh pre deti a mládež a ich tvorbe) - predstaviť spolužiakom významných súčasných autorov literatúry pre deti a mládež podľa svojho výberu - prezentovať svoju prácu/získané informácie pred spolužiakmi - napísať samostatne referát o knihe podľa odporúčenej osnovy - argumentovať svoje názory/tvrdenia o prečítanom - charakterizovať literárnu postavu - interpretovať obsah/zmysel textu vo vlastnom výtvarnom vyjadrení - odporučiť prečítanú knihu spolužiakom - hodnotiť svoju prácu 	<p><i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i></p> <p><i>Informatika</i></p>
1	<p>Jacques Prévert - Prostá ako dobrý deň</p>	<p><i>Poézia</i> <i>Interpretácia básne - analýza básnického textu</i> - kľúčové slová básne, motívy básne - téma básne, hlavná myšlienka básne - interpretácia umeleckých jazykových prostriedkov <i>Obsah a forma textu - hodnotenie</i> <i>Tvorivé činnosti s básnickým textom</i> - tvorba novej básne, tvorba nového nadpisu - úvaha na motívy básne</p>	<p><i>Žiak vie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vybrať kľúčové slová/motívy básnického textu - pomenovať ústrednú tému textu - interpretovať voľne – vlastnými slovami umelecké jazykové prostriedky - zhrnúť myšlienky textu v novej podobe básne - vytvoriť nový výstižný názov textu - diskutovať o problémoch nastolených textom - napísať úvahu na vybrané motívy básne (život bez lásky je ako valčík bez muziky...ako stroj mechanika nudy/...ako dieťa, čo nevie sa usmievať...) - vyjadriť svoje hodnotenie obsahu a formy textu - obhájiť/oceniť umeleckú hodnotu textu - narábať šetrne s knihou 	<p><i>Zhlukovanie</i></p> <p><i>Cinquain</i></p> <p><i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i></p> <p><i>Etická výchova</i></p>
1	<p>Daniel Hevier – Básne z reklamnej kampane na koniec sveta (Adresa, Kolko je hodín, Alergikovia...)</p>	<p><i>Báseň</i> <i>Analýza textu</i> - téma básne - hlavná myšlienka básne - interpretácia básnických obrazov a myšlienok - autorský zámer <i>Obsah a forma básnického textu - hodnotenie</i> <i>Tvorivé voľné písanie</i> - odkaz ľudstvu do budúcnosti</p>	<p><i>Žiak vie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vybrať kľúčové slová textu - interpretovať vlastnými slovami umelecké jazykové prostriedky textu - vysvetliť funkciu jazykových prostriedkov v texte - pomenovať ústrednú tému textu - vypísať/pomenovať/označiť v texte požadovanú informáciu/údaj s použitím viacerých kritérií - vyvodíť a vysvetlíť hlavnú myšlienku básne - určiť autorský zámer - diskutovať o problémoch nastolených textom (aktuálne problémy ľudstva) - využívať zásady komunikácie a pravidlá dialógu v diskusii - vyjadriť svoje hodnotenie obsahu (aktuálnosť témy...) a formy textu (vyvodíť posolstvo textu pre súčasnosť) - spolupracovať a pracovať v skupine 	<p><i>Ochrana života a zdravia</i> <i>Environmentálna výchova</i> <i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i></p> <p><i>Etická výchova</i> <i>Biológia</i></p>

				<ul style="list-style-type: none"> - rešpektovať názory ostatných spolužiakov - napísať odkaz ľudstvu do budúcnosti (s cieľom apelovať na konanie ľudí) 	
Práca s s vecným textom	1	Novinová správa Tabuľky	<p>Explicitne vyjadrené informácie textu Interpretácia textu</p> <ul style="list-style-type: none"> - záver správy - argument z textu - postoj autora k informáciám - autorský zámer - informácie textu - porovnanie z vlastnou skúsenosťou - argument <p>Zhrnutie textu - odpovede na novinárske otázky: kto? čo? kde? kedy, ako? prečo? Tabuľka - transformácia informácií správy do formátu tabuľky</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypísať/označiť požadovaný údaj v texte (názov, meno, čas, miesto, číslo...) na základe jedného kritéria - vysvetliť záver textu prostredníctvom argumentov uvedených v texte - určiť autorský zámer - zhrnúť text písomne v odpovediach na novinárske otázky (Kto? Čo? Kde? Kedy? Ako? Prečo?) - uviesť príklad z vlastnej skúsenosti pri popise svojich názorov na prečítané - diskutovať o problémoch nastolených textom (separovanie odpadu v domácnostiach) - identifikovať legendu a hlavné údaje tabuľky - preniesť informácie súvislého textu do tabuľky 	<p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Environmentálna výchova</p> <p>Občianska výchova Matematika</p>
	3	Diagramy Grafy Tabuľky	<p>Stĺpcový, koláčový stromový diagram Webová stránka – ŠÚ SR</p> <ul style="list-style-type: none"> - čítanie nesúvislého textu - získavanie informácií z diagramu/grafu - interpretácia obsahu informácií diagramu/grafu - porovnanie informácií <p>Spracovanie informácií v novej podobe - čitateľské/zaujímavé preferencie žiakov – chlapcov a dievčat školy/triedy v podobe diagramu</p> <p>Obsah a forma textu - hodnotenie - vecnosť, prehľadnosť</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sa orientovať na internetovej stránke - vypísať/pomenovať/označiť v texte požadovanú informáciu/údaj s použitím jedného kritéria - vypísať/pomenovať/označiť v texte požadovanú informáciu/údaj s použitím viacerých kritérií - rozlíšiť informácie v diagrame/grafe podľa farebnosti - použiť legendu tabuľky/diagramu/grafu pri čítaní nesúvislého textu správne - interpretovať obsah informácií vyjadrených graficky v diagrame (grafe) tabuľke - získať požadované informácie z diagramu, grafu, tabuľky - porovnať informácie z textu - určiť hierarchiu informácií, prvkov v stromovom diagrame - vyvodíť súvislosti, určiť vzťahy medzi informáciami nesúvislého textu - spojiť čiastkové údaje, fakty do komplexnej informácie - preniesť získané informácie z diagramu do nového formátu - znázorniť získané informácie graficky (v grafe/diagrame/tabuľke) - demonštrovať čitateľské preferencie/zaujmy žiakov školy/triedy v zvolenej forme nesúvislého textu - vysvetliť účelnosť grafického vyjadrenia informácií 	<p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p> <p>Matematika Informatika</p>
	2	Quark - Prečo majú zebry pruhy?	<p>Populárno-náučný text Časopis, webová stránka časopisu Quark Obsah - prognózovanie Spracovanie informácií - podčiarkovanie RAP - tvorenie otázok k textu/odpovede na</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čítať so záujmom - stanoviť predpoklad obsahu textu - rozlíšiť podstatné informácie od doplňujúcich - pracovať s textom pomocou podčiarkovania 	<p>RAP</p> <p>Postup 3 – 2 – 1</p> <p>Diskusia</p>

		<p>- Zradné pohyby oka spôsobujú optický klam</p>	<p>otázky Postup 3 – 2 – 1 - vyhodnocovanie získaných informácií Usporiadanie informácií – poznámky Obsah a forma textu -hodnotenie - prezentácia získaných informácií</p>	<p>- vytvoriť otázky k hlavnej myšlienke textu/odsekom textu - odpovedať na vytvorené otázky k textu - vyvodiť záver vyplývajúci z textu - zapísať poznámky z populárno-náučného textu - prezentovať svoju prácu/získané informácie pred spolužiakmi - vyhľadať požadované informácie v rôznych zdrojoch - vytvoriť výstižnú prezentáciu o prečítanom v MS PowerPoint</p>	<p>Biológia Výchova umením</p>
2		<p>Populárno-náučný text z učebnice – Literárny systém</p>	<p>Náučný text z učebnice Čítanie po častiach/odsekoch - podčiarkovanie - uplatnenie stratégie učenia sa RAP - tvorenie otázok k častiam textu - parafrázovanie textu Zhrnutie textu - grafická schéma - reprodukcia textu - prezentácia získaných informácií</p>	<p>Žiak vie: - orientovať sa v súvislom texte - vyhľadať kľúčové slová textu - pracovať s textom pomocou podčiarkovania - uplatniť čitateľskú stratégiu/stratégiu učenia sa RAP - vytvoriť otázky smerujúce k hlavnej myšlienke odsekov textu - odpovedať vlastnými slovami na vytvorené otázky - vytvoriť grafickú schému informácií z textu - vybrať správne informácie podľa dôležitosti - usporiadať informácie v správnej hierarchii a nadväznosti - členiť logicky text zhrnutia - usporiadať informácie v písomnom zhrnutí prehľadne - odlišiť hlavné a vedľajšie informácie, vzťahy nadradenosti a podradenosti informácií graficky (veľkosťou, typom, farbou písma...) - uvedomiť si užitočnosť študijného písania - zreprodukovať ústne obsah populárno-náučného textu - chápať význam čítania a písania pre ďalšie vzdelávanie</p>	<p>RAP Diskusia Multikultúrna výchova</p>
2		<p>Propagačný materiál</p>	<p>Čítanie nesúvislého textu s porozumením Ilustračná mapa Cestovný poriadok - vyhľadávanie explicitne vyjadrených informácií - interpretácia - hodnotenie obsahu a formy Úloha z reálneho života - oznam do školského časopisu - vyhľadávanie a overovanie informácií na internete</p>	<p>Žiak vie: - orientovať sa vo výrazne štruktúrovanom texte - vyhľadať explicitne vyjadrené informácie z nesúvislého textu – ilustračnej mapy, tabuľky (čas - odchod, príchod vlaku, miesto, cena, trasa...) - zhodnotiť účelnosť grafických prvkov textu v ilustračnej mape a reklame - spájať informácie z rôznych častí textu (vysvetlivky) - posúdiť využiteľnosť textových prvkov v reálnom živote - zhodnotiť obsah, celistvosť, prehľadnosť a zrozumiteľnosť textových prvkov - vyhľadať požadované informácie na internete - aplikovať získané informácie pri riešení úlohy z reálneho života - napísať oznam do školského časopisu - obhájiť dôležitosť presnosti, úplnosti a správnosti vyhľadania informácií v reálnom živote - akceptovať názory a návrhy spolužiakov pri spoločnej práci</p>	<p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Geografia</p>

	2	Informačný leták	<p><i>Pokyny pre užívateľa</i> <i>Získavanie informácií z výrazne štruktúrovaného textu</i> <i>Objasňovanie významu slov</i> <i>Riešenie úlohy z reálneho života</i> - vyhľadávanie informácií z rôznych zdrojov - zoznam odporúčaných potravín a spôsob ich užívania pri nedostatku vitamínov/minerálov u človeka</p>	<p><i>Žiak vie:</i> - orientovať sa vo výrazne štruktúrovanom texte - objasniť význam neznámych slov pomocou slovníka/odvodzovaním/rozložením - vyhľadať požadované explicitne vyjadrené informácie v texte letáku - uviesť príklady dôsledkov neporozumenia/nepochopenia informácií v reálnom živote - obhájiť dôležitosť presnosti, úplnosti a správnosti vyhľadania informácií v reálnom živote - vyhľadať vhodnú literatúru, dostupné zdroje - aplikovať získané informácie pri riešení úlohy z reálneho života - navrhnúť zoznam odporúčaných potravín a spôsob ich užívania</p>	<p><i>Ochrana života a zdravia</i></p> <p><i>Biológia</i></p>
	3	Obal výrobku - značky, ktoré by nás mali zaujímať Reklama - na webe, v printových médiách, televízii	<p><i>Kritické čítanie nesúvislého textu</i> - explicitne vyjadrené informácie – získavanie informácií z textu - obsah a forma textu obalu - hodnotenie</p> <p><i>Značky na obaloch výrobkov v SR</i> - získavanie informácií z internetu</p> <p><i>Reklamný leták/plagát na zvolený produkt</i></p>	<p><i>Žiak vie:</i> - čítať so záujmom - vyhľadať požadované explicitne vyjadrené informácie v texte na obale - posúdiť obsah textu (obsažnosť, informačnú hodnotu, dôležitosť informácií na obale) - uviesť príklady dôsledkov neporozumenia informácií v reálnom živote - vysvetliť funkciu jazykových prostriedkov v texte - zhodnotiť účelnosť grafických prvkov textu na obale/v reklame - vyhľadať požadované informácie na internete - vytvoriť poster označovania výrobkov a obalov v SR - vysvetliť zámer reklamných sloganov v televízii, printových médiách, na webe - hodnotiť kriticky získané informácie, ich pravdivosť, nepravdivosť - overiť informácie v spoľahlivom zdroji - vytvoriť reklamný leták/plagát na vybraný produkt - akceptovať názory a návrhy spolužiakov pri spoločnej práci</p>	<p><i>Mediálna výchova</i> <i>Environmentálna výchova</i> <i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i> <i>Ochrana života a zdravia</i> <i>Výchova umením</i></p>

